

رقابت آل ثانی و آل سعود برای پدر خواندگی وهابیت

تصاحب کند. نایف در سخنان خود گفت که حکومت سعودی بر مبنای سلفی‌گری و به دست "محمد بن سعود" که با "محمد بن عبدالوهاب" هم پیمان شده بود، تشکیل شده است و این روند همچنان ادامه دارد.

سلفی‌ها به روز می‌شوند

وهابیت به عنوان فرقه افراطی بخشی از نگرش سلفی در جهان اسلام محسوب می‌شود. واژه سلفی از سلف به معنی نیاکان گرفته شده است، لذا سلفی‌ها به معنی واقعی افرادی ارتجاع‌گرا هستند که معتقدند ایده‌های مدرن مسلمانان را آلوده کرده و مذهب بایستی اصلاح شود. بهترین راه برای این کار بازگشتی شکلی و محتوایی به شیوه زندگی دوران اولیه شکل‌گیری اسلام است.

برآورد موثقی از شمار سلفی‌ها در دست نیست. کارشناسان بر این باورند که سلفی‌ها اقلیت کوچکی هستند در بدنه عظیم امت اسلام. فرقه سلفی بیشتر یک فلسفه و مشی زندگی است تا جنبش سیاسی و مذهبی با سلسله مراتب رهبری. تا یک نسل پیش، سلفی‌ها در جهان اسلام جایی نداشتند و اکثریت مسلمان‌ها ظاهر و رفتارهای عجیب و غریب‌شان را مسخره می‌کردند. در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میلادی بیشتر

قطر و الهام از آموزه‌های وهابیت

همزمان با اوج‌گیری اعتراضات مردم در کشورهای عربی در سال ۲۰۱۱ «حمد بن خلیفه آل ثانی» امیر سابق قطر بزرگترین مسجد خاورمیانه را در دوحه افتتاح کرد و نام «محمد بن عبدالوهاب» رئیس فرقه وهابیت را بر آن گذاشت. وی در مراسم افتتاحیه این مسجد طی اظهاراتی گفت: امت اسلامی باید از روش تبلیغ وهابیت الهام بگیرد و با توجه به حوادث جاری در جهان به ویژه در منطقه خاورمیانه، روشی جدید برای تبلیغ ایجاد کند. وی در ادامه افزود: ما نام این مسجد را «محمد بن عبدالوهاب» نامیدیم تا اگر امیداشتی باشد برای علم این عالم بزرگوار و خدماتی که به دین مبین اسلام تقدیم کرده است! «حمد بن خلیفه آل ثانی» همچنین گفت: نوری که «محمد بن عبدالوهاب» در آن سیر می‌کرد، در میان مردم در سراسر شبه جزیره العرب انتشار یافت و همه را به راه اصلی و درست هدایت کرد و از انحرافات موجود دور نمود! دفاع تمام قد امیر وقت قطر از وهابیت و تلاش دوحه برای بهره‌گیری از این جریان انحرافی و نگرش افراطی برای پدرخواندگان وهابیت در عربستان تهدیدکننده بود به گونه‌ای که شاهزاده «نایف بن عبدالعزيز»، ولی عهد سابق این کشور تاکید کرد که به قطر اجازه نمی‌دهد، جایگاه دینی و مذهبی عربستان در میان کشورهای عربی را

گفته می‌شود ملک عبدالعزیز بنیانگذار رژیم وهابی آل سعود در عربستان در یکی از نشست‌های خود گفته بود: «دین همانند پرندۀ ای آزاد است، هر کس که آن را صید کند، آن را از آن خود کرده است». جمله قابل تاملی که ریشه رقابت این روزهای آل ثانی و آل سعود را برای بسط نفوذ منطقه‌ای شان نشان می‌دهد. فارغ از اختلافات دیرینه ریاض و دوحه تلاش برای نشستن بر مسند رهبری سلفی‌گری و وهابیت در جبهه جدید را میان این دو کشور گشوده است. آل سعود از همان روزهای آغازین حضور در قدرت به خوبی دریافتند که برای رسیدن به اهداف خود باید وهابیت را در مشت خود بگیرند تا قدرت و مذهب را به دو لبه قیچی تبدیل کنند و در هر زمان و مکانی از حرکت باز نایستند و هر مزاحمی را از سر راه بردارند. علمای وهابی و مفتیان درباری نیز به همین اندازه از قدرت پادشاهان خود برای ادامه حیات استفاده می‌کنند و در زمان و مکان لازم با صدور فتاوای سیاسی خود، عملکردهای غیرموجه حکام خود را توجیه می‌کنند. تبلور عینی این سیاست را می‌توان در هم‌آغوشی آل شیخ و آل سعود دید. با این حال این سیاست سعودی‌هابی رقیب نیست. آل ثانی در همان نزدیکی و در کاخ‌های مجلل‌شان در قطر همین سیاست را برای پیشبرد اهداف دستگاه دیپلماسی خود دنبال می‌کنند.